

**STICHTING VALKERIJ- EN SIGARENMAKERIJ MUSEUM
JAARREKENING 2016**

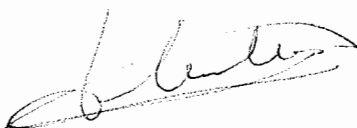
Bestuur van de Stichting
Valkerij- en Sigarenmakerij Museum
Oranje Nassaustraat 8 B
5554 AG VALKENSWAARD

Datum: 28 april 2017

Geacht Bestuur,

In overeenstemming met de statuten van de stichting bieden wij u hierbij de
jaarrekening over 2016 aan.

Hoogachtend,

B. Mondelaers
Voorzitter

J. Jansen
Penningmeester

INHOUDSOPGAVE	Blz.
Bestuursverslag	4
Balans per 31 december 2016	9
Staat van baten en lasten over 2016	10
Grondslagen voor de waardering	11
Toelichting op de balans	12
Toelichting op de staat van baten en lasten	13
Overige gegevens	15

Bestuursverslag 2016

Museumweekend

Het museumweekend 2016 had plaats op zaterdag 16 en zondag 17 april. Tijdens dit museumweekend was de entree voor alle bezoekers gratis. De bezoekers konden kennisnemen van het Valkerij Museum en van het Sigarenmakerij Museum, daarnaast was er gelegenheid om op de binnenplaats levende roofvogels te aanschouwen en desgewenst met deze roofvogels op de foto te gaan. Voor basisschoolkinderen was er in 2016 voor het eerst de mogelijkheid om op woensdagnamiddag het museum gratis te bezoeken, op hun niveau rondgeleid worden en aan allerhande activiteiten en doe-opdrachten deel te nemen. Ruim 40 basisschool kinderen namen deze gelegenheid te baat, wat voor het bestuur aanleiding was om deze activiteit in de toekomst te herhalen.

Educatie

De educatiecommissie heeft een andere samenstelling, bestaat niet langer uit een vast aantal vrijwilligers maar wordt, afhankelijk van de soort activiteit waarvoor vrijwilligers nodig zijn, samengesteld uit diverse vrijwilligers van het museum. De educatiecommissie werd ingeschakeld bij bezoeken van scholen. Verspreid over het jaar kwamen basisschool kinderen met hun groep naar het museum om deel te nemen aan het project "Jet en Jan". Dit project is opgezet in samenwerking met Erfgoed Brabant, die het concept heeft uitgezet, dat vervolgens door het deelnemende museum moet worden uitgewerkt. In het najaar kunnen basisscholen deelnemen aan "Museumschatjes", in dit project kunnen basisscholen het museum bezoeken, waarbij de provincie de entree voor de kinderen betaalt. De educatiecommissie wijst de scholen actief op deze mogelijkheden, desalniettemin zou naar onze mening intensiever van deze mogelijkheid gebruik moeten worden gemaakt door de basisscholen, te meer omdat vaak als argument om niet naar een museum te komen wordt gesteld dat de scholen niet over financiële middelen hiervoor beschikken.

Bezoekers

Reeds vele jaren komen de scholieren van het vmbo van WereDi voor een rondleiding naar ons museum. Aansluitend hierop dienen ze een werkstuk te maken, dit levert vaak leuke en verrassende resultaten op. De introductiefilm van ons museum sprak de scholieren onvoldoende aan, de film was niet 'flitsend' genoeg. Om hieraan tegemoet te komen heeft een docent van WereDi in opdracht van het Valkerij en Sigarenmakerij Museum een film vervaardigd over de valkerij. Deze film beviel de scholieren aanzienlijk beter.

Het aantal bezoekers was in 2016 nagenoeg gelijk aan 2015. Het bestuur is de mening toegedaan dat het aantal bezoekers nog behoorlijk kan stijgen en zoekt in goed overleg met de commissie PR/marketing naar wegen om dit te realiseren.

Audiovisuele versterking

Om de aantrekkelijkheid van het museumbezoek te verhogen heeft het museum in 2016 een aantal presentatiehulpmiddelen aangeschaft. In het begin van het jaar zijn film opnames gemaakt van acht voormalige sigarenmakers uit de Kempen. In deze filmopnames vertellen deze personen over hun verleden in de sigarenmakerij, wat ze zoal hebben meegemaakt, hoe de sfeer in de fabrieken was, etc. De première van deze films had plaats op 22 februari waarbij de gefilmde sigarenmakers met familieleden aanwezig waren. Tijdens deze première heeft de heer H. van Mierlo een lezing gehouden over het belang van Oral History. Het museum acht het van belang de verhalen van de weinige nog levende sigarenmakers zoveel mogelijk vast te leggen en te bewaren voor de komende generaties. Voor het presenteren van deze films heeft het museum, dankzij de financiële steun van de Vrienden van het Museum, in het Sigarenmakerij Museum een touchscreen aangeschaft, waarmee bezoekers zelfstandig de gewenste filmpjes kunnen selecteren en bekijken. Het in 2008 aangeschafte grote beeldscherm bij het reisoverzicht heeft het in het najaar begeven en moest worden vervangen door een nieuw groot scherm. Ook is er én voor het Valkerij Museum én voor het Sigarenmakerij Museum een multitouchtafel aangeschaft. Het doel is bezoekers die meer en diepgaander informatie willen over valkerij of sigarenmakerij de mogelijkheid te bieden om deze zelfstandig op te zoeken en tot zich te nemen. De beide multitouch tafels zijn in juni aangeschaft en moesten vervolgens met documenten en beeldmateriaal gevuld worden. Dit project nam meer tijd in beslag dan aanvankelijk gepland, maar uiteindelijk heeft de wethouder van cultuur deze informatiebronnen op 11 december officieel kunnen in werking stellen voor de bezoekers.

Filmzaal

De projectie van films in de filmzaal was steeds meer een zorgenkind. De vrees bestond dat de functionerende techniek het van de ene op de andere dag zou begeven. Gezocht is naar een nieuwe technische voorziening die het mogelijk maakt om op eenvoudige wijze uit een veelheid van Nederlandstalige en Engelstalige films te kunnen selecteren afhankelijk van de bezoekers. Uiteindelijk is gekozen voor een touchscreen dat eenvoudig te bedienen is en daardoor door alle vrijwilligers zonder problemen te hanteren is.

Commissie PR/marketing

De commissie PR/marketing heeft ook in 2016 gezorgd voor de nodige verspreiding van de museumfolders, heeft contacten gelegd met nieuwe

touroperators in de hoop dat deze ons museum in de toekomst met grote groepen bezoekers zullen bezoeken. Ook heeft de commissie diverse andere contacten gelegd met het doel het bezoekers aantal positief te beïnvloeden. Een nieuwe internationale folder is ontworpen, vroeger was er een Duitse en een Engelse folder, de nieuwe folder is voorzien van Duitstalige, Engelstalige en Franstalige toelichting. Zoals gebruikelijk is de nieuwsbrief, die bedoeld is voor de Vrienden van het Museum en voor externe relaties, in het voorjaar en het najaar verschenen.

Promotiestand

Om ons museum beter en opvallender te kunnen vertegenwoordigen bij externe evenementen is een professionele promotiestand aangeschaft die duidelijk herkenbaar is en een adequate uitstraling heeft. Ons museum was onder andere vertegenwoordigd op de Valkerijbeurs in Tilburg op zondag 6 augustus, op de Seniorenmarkt op zaterdag 24 september en op zondag 23 oktober op de Week van het Landschap 2016, georganiseerd door het Brabants Landschap. Bij deze gelegenheden heeft de promotiestand reeds zijn waarde kunnen bewijzen.

Toekomstplannen Sigarenmakerij Museum

Voor de toekomstige ontwikkeling van het museum zijn er vergaande plannen ontwikkeld of in ontwikkeling. Een werkgroep van externe deskundigen en een aantal vrijwilligers verdiept zich, op verzoek van het bestuur, reeds lange tijd over de vraag of het gewenst is het Sigarenmakerij Museum te laten uitgroeien tot het Nederlands Sigarenmakerij Museum. De werkgroep heeft zich diepgaand over deze vraag gebogen en is in het najaar van 2016 tot de conclusie gekomen het bestuur dienaangaande positief te adviseren. De werkgroep heeft zich extern geïnformeerd, heeft meerdere musea bezocht, heeft gekeken naar de ontwikkeling van sigarenmusea in het land, heeft een analyse gemaakt van de toekomst van de sigarenindustrie en heeft het sociaaleconomische en maatschappelijke belang van de sigarenmakerij in kaart gebracht. Het bestuur heeft het advies overgenomen en heeft de werkgroep verzocht dit verder uit te werken om tot concept ideeën voor de inhoud van een Nederlands Sigarenmakerij Museum te komen. In het najaar is, na beoordeling van de ideeën van een aantal ontwerp bureaus, een ontwerp bureau geselecteerd om het concept van het Nederlands Sigarenmakerij Museum te concretiseren.

Toekomstplannen Valkerij Museum

Voor het Valkerij Museum is een andere route gekozen. Een landelijke denktank, samengesteld uit valkeniers uit het land en met diverse competenties, heeft zich gebogen over de mogelijkheden in het Valkerij Museum en geanalyseerd welke belangrijke aspecten nog onvoldoende in het museum terug te vinden zijn. Dit heeft ertoe geleid dat het bestuur het voornemen heeft om, binnen de financiële

mogelijkheden, in de komende jaren geleidelijk aan onderdelen van het Valkerij Museum te vernieuwen of uit te breiden, dan wel toe te voegen. Dit wordt een continu proces dat zich over vele jaren zal uitspreiden.

Herkenbaarheid

Om het Carolusgebouw aantrekkelijker en herkenbaarder te maken hebben het Nederlands Steendrukmuseum en het Valkerij en Sigarenmakerij Museum een plan ontwikkeld om de voorgevel en de entree van het Carolusgebouw te verfraaien en te moderniseren. Dit plan is ontwikkeld in de hoop dat een herkenbaarder gebouw meer bezoekers kan genereren dan nu het geval is. Met name om de verfraaiing van de voorgevel te kunnen uitvoeren was het nodig een omgevingsvergunning aan te vragen. Hiertegen heeft een organisatie bezwaar aangetekend, wat er toe heeft geleid dat dit bezwaar moest worden behandeld door de bezwarencommissie van de A2-gemeenten. Deze behandeling heeft eind oktober plaatsgevonden, waarna de bezwarencommissie begin 2017 haar standpunt kenbaar zal maken.

Collectie uitbreiding

Een zeer heuglijke dag voor het Sigarenmakerij Museum was 12 juli. Op die dag heeft de Scandinavian Tobacco Group (STG) haar complete sigaren museum in langdurig bruikleen overgedragen aan ons Sigarenmakerij Museum. Dit paste wonderwel in de toekomstplannen van ons Sigarenmakerij Museum: de doorgroei naar het Nederlands Sigarenmakerij Museum. Door deze bruikleen hebben we een veelheid aan nieuwe collectie items erbij gekregen, die straks een waardevolle betekenis krijgen in onze toekomstplannen. Het Valkerij Museum heeft een schilderij van Henk Slijper laten restaureren; met financiële ondersteuning van Erfgoed Brabant is de kleding van de poppen in het Valkerij Museum vervangen door historisch verantwoorde nieuwe kleding, daarnaast hebben we een mooie foto kunnen verwerven van prof. Swaen, de auteur van het boek "De valkerij in de Nederlanden." Het scannen van *De Tabaksplant* is voortgezet en zal in de eerste helft van 2017 kunnen worden afgerond. In 2016 is gestart met een nieuw systeem om alle literatuur en beeldmateriaal in onze bibliotheek te rubriceren.

Erkenning medewerkers

De vrijwilligersdag 2016 had plaats op vrijdag 5 augustus. Met de vrijwilligers en hun partner is een bezoek gebracht aan het Biesboschmuseum, 's avonds was er een buffet in de foyer van het Carolusgebouw. Voorafgaand aan het buffet ontvingen vijf vrijwilligers (één persoon was verhinderd wegens ziekte), Frans Janssens, Jeanne Klokgieters, Jan Michiels, Ria Overes en Marijke Vries, de vrijwilligerspenning uit de handen van wethouder Wijnen, die het belang van vrijwilligers in de Valkenswaardse samenleving nog eens onderstreepte. Op 20 maart ontving de voormalige conservator van het Valkerij Museum, Jacques van

Gerven, een Presidential Award van de International Association for Falconry and Birds of Prey (IAF) voor zijn grote verdiensten voor de valkerij.

Interne organisatie

Het bestuur is in 2016 versterkt met de heren H. Kummerer, W. Pullens en C. Streng. Per 31 december 2016 heeft de heer R. Spit zijn bestuurslidmaatschap beëindigd. De coördinator voor de foyer en de coördinator facilitaire zaken hebben hun functie in 2016 voortgezet, een coördinator rondleiders ontbreekt nog, voorlopig heeft een bestuurslid deze functie op zich genomen. Het bestuur hoopt begin 2017 een coördinator rondleiders te kunnen benoemen. De fikse regen- en onweersbuien in juni hebben tot behoorlijke wateroverlast in het museum geleid, de herstelwerkzaamheden zullen ook nog in 2017 voortduren.

**STICHTING
VALKERIJ- EN SIGARENMAKERIJ MUSEUM**

**BALANS PER 31-12-2016
X €1**

ACTIVA

PASSIVA

	<u>31-12-16</u>	<u>31-12-15</u>		<u>31-12-16</u>	<u>31-12-15</u>
<u>Vlottende activa</u>			<u>Eigen vermogen</u>		
Vorraden	2.000	2.000	Kapitaal	-	-
			Overige reserves	3.650	3.447
Vorderingen				<u>3.650</u>	<u>3.447</u>
Debiteuren	1.914	359			
Omzetbelasting	3.690	3.007	<u>Voorzieningen</u>		
Vooruitbetaalde huur	3.297		Bestemmingsres. collectie en restauratie	30.950	30.817
Nog te ontvangen rente	173	447	Bestemmingsreserve investeringen	4.232	14.390
	<u>9.074</u>	<u>3.813</u>	Bestemmingsres. onderhoud inventaris	2.171	6.836
Liquide middelen			Algemene bestemmingsreserve	6.276	9.115
Rabobank rc	878	6.660		<u>43.629</u>	<u>61.158</u>
Rabobank spaarrekening	44	19.197	<u>Kortlopende schulden</u>		
Rabobank Collectiefonds	35.238	34.938	Te betalen kosten	306	2.470
Kas	115	115		<u>306</u>	<u>2.470</u>
Kruisposten	236	352			
	<u>36.511</u>	<u>61.262</u>			
	<u>47.585</u>	<u>67.075</u>		<u>47.585</u>	<u>67.075</u>

STICHTING VALKERIJ- EN SIGARENMAKERIJ MUSEUM
STAAT VAN BATEN EN LASTEN
X €1

	<u>realisatie</u> <u>2016</u>	<u>begroting</u> <u>2016</u>	<u>realisatie</u> <u>2015</u>
BATEN			
Opbrengsten	20.782	14.400	14.122
Subsidies en donaties	55.976	55.481	57.364
Totaal	<u>76.758</u>	<u>69.881</u>	<u>71.486</u>
LASTEN			
Inkoopkosten exploitatie foyer	9.453	4.140	4.131
Inkoopkosten attributen	2.995	1.900	1.879
Personeelskosten	3.195	3.300	2.857
Huisvestingskosten	40.624	42.908	42.121
Verkoopkosten	4.782	3.800	3.434
Algemene kosten	9.545	8.530	6.602
Aanschaffingen	6.000	5.500	10.250
Som der bedrijfslasten	<u>76.594</u>	<u>70.078</u>	<u>71.274</u>
Bedrijfsresultaat	<u>164</u>	<u>197-</u>	<u>212</u>
Rentebaten	39	250	510
Resultaat	<u><u>203</u></u>	<u><u>53</u></u>	<u><u>722</u></u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING

Algemeen

Bij de oprichting van de Stichting Valkerij en sigarenmuseum is door de stichters geen stichtingskapitaal ter beschikking gesteld.

Toepasselijk verslaggevingsstelsel

Volgens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek (titel 9 BW 2) is de rechtspersoon geen stichting waarop de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW van toepassing zijn. De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van RJ 640 ‘Organisaties zonder winststreven’.

Museumcollectie

De collectie voorwerpen van het museum wordt P.M. gewaardeerd. Aankopen worden in het jaar van aanschaf ten laste van het aankoopfonds ‘bestemmingsreserve collectie- en restauratiefonds’ gebracht, (gedeeltelijke) financieringen uit subsidieregelingen en overige bijdragen en giften worden ten gunste gebracht van het aankoopfonds.

Voorwerpen in bruikleen

De in bruikleen gegeven voorwerpen worden P.M. gewaardeerd.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

B Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

In de rekening van baten en lasten worden verantwoord, met inachtneming van de grondslagen van waardering bij de balans, de baten en lasten die aan het boekjaar toegerekend moeten worden.

Kosten

Alle kosten zijn gewaardeerd op historische uitgaafprijzen. De kosten worden toegerekend aan de periode waarin de activiteiten worden gehouden

Opbrengsten

De opbrengsten van activiteiten worden verantwoord in het jaar waarin de betreffende activiteit is gehouden

STICHTING VALKERIJ- EN SIGARENMAKERIJ MUSEUM
TOELICHTING OP DE BALANS

X €1

Voorzieningen

	realisatie	begroting	realisatie
	2016	2016	2015
Bestemmingsreserve collectie en restauratie			
Stand per 01-01	30.817	30.817	34.267
Dotaties: rente	133	100	300
	<u>30.950</u>	<u>30.917</u>	<u>34.567</u>
Onttrekkingen: aankopen t.b.v. collectie sigarenmakerij		-	3.750-
Stand per 31-12	<u><u>30.950</u></u>	<u><u>30.917</u></u>	<u><u>30.817</u></u>

De bestemmingsreserve collectie en restauratie betreft een geormerkte reserve verkregen uit legaten.

Bestemmingsreserve investeringen

Stand per 01-01	14.390	14.390	13.000
Dotaties t.b.v.:			
Touchscreentafels en filmproducties			9.000
Investerings in o.a. sigarenmakerijmuseum	6.000	5.500	
	<u>20.390</u>	<u>19.890</u>	<u>22.000</u>
Onttrekkingen:			
Filmproducties	4.168-	4.000-	3.000-
Touchscreen tafels	11.990-	11.000-	
Overige aanschaffingen o.a. kassasysteem			4.610-
Stand per 31-12	<u><u>4.232</u></u>	<u><u>4.890</u></u>	<u><u>14.390</u></u>

De bestemmingsreserve investeringen is bestemd voor geplande investeringen.

Bestemmingsreserve onderhoud inventaris

Stand per 01-01	6.836	6.836	7.000
Dotaties: elektrische voedingspunten		-	1.000
	<u>6.836</u>	<u>6.836</u>	<u>8.000</u>
Onttrekkingen:		-	
restauratie museumpoppen	3.850-	3.500-	1.164-
extra elektrische voedingspunten	815-	1.000-	
Stand per 31-12	<u><u>2.171</u></u>	<u><u>2.336</u></u>	<u><u>6.836</u></u>

De bestemmingsreserve onderhoud inventaris is bestemd voor het prepareren van op te zetten valken en voor het vervangen van historische kostuums.

Algemene bestemmingsreserve

Stand per 01-01	9.115	9.115	9.115
Dotaties:	-	-	-
	<u>9.115</u>	<u>9.115</u>	<u>9.115</u>
Onttrekkingen: presentatiesysteem ontvangstruimte	2.839-	2.800-	-
Stand per 31-12	<u><u>6.276</u></u>	<u><u>6.315</u></u>	<u><u>9.115</u></u>

Uit de de algemene bestemmingsreserve worden onvoorziene uitgaven voldaan.

STICHTING VALKERIJ- EN SIGARENMAKERIJ MUSEUM
TOELICHTING OP DE
STAAT VAN BATEN EN LASTEN
X €1

	<u>realisatie</u> <u>2016</u>	<u>begroting</u> <u>2016</u>	<u>realisatie</u> <u>2015</u>
Opbrengsten			
Entreegelden	7.500	8.200	8.081
Verkoop attributen	3.201	1.400	1.337
Opbrengsten foyer	10.081	4.800	4.704
	<u>20.782</u>	<u>14.400</u>	<u>14.122</u>
Subsidies en donaties			
Gem.Valkenswaard structurele subsidie	52.681	52.681	52.681
Gem. Valkenswaard overige subsidies	500	150	149
St. Erfgoed Brabant			3.874
Stichting Vrienden van het Valkerij- en Sigarenmakerij Museum	2.795	600	600
Overige subsidies en donaties		2.050	60
	<u>55.976</u>	<u>55.481</u>	<u>57.364</u>
Personeelskosten			
Vrijwilligersdag	1.852	1.900	1.571
Overige personeelskosten	1.343	1.400	1.286
	<u>3.195</u>	<u>3.300</u>	<u>2.857</u>
Huisvestingskosten			
Huur	39.554	41.000	40.213
Onderhoud	25	1.000	1.000
Schoonmaakkosten	1.045	908	908
	<u>40.624</u>	<u>42.908</u>	<u>42.121</u>
Verkoopkosten			
Advertentie, reclame en marketing	1.680	1.500	1.296
Beurskosten	1.731		
Kosten museumweekend	650	1.700	824
Overige verkoopkosten	721	600	1.314
	<u>4.782</u>	<u>3.800</u>	<u>3.434</u>

STICHTING VALKERIJ- EN SIGARENMAKERIJ MUSEUM
TOELICHTING OP DE
STAAT VAN BATEN EN LASTEN
X €1

	<u>realisatie</u> <u>2016</u>	<u>begroting</u> <u>2016</u>	<u>realisatie</u> <u>2015</u>
Algemene kosten			
Communicatiekosten en porti	1.089	1.300	357
Contributies en abonnementen	2.703	3.000	2.812
Verzekeringen	1.384	1.400	1.399
Kantoorbenodigdheden	975	700	605
Onderhoud automatisering e.d.	1.435	1.500	1.127
Drukwerk	1.818	500	272
Bankkosten	141	130	30
	<u>9.545</u>	<u>8.530</u>	<u>6.602</u>
Aanschaffingen			
Reservering t.b.v. investeringen	6.000	5.500	9.000
Overige aanschaffingen			1.250
	<u>6.000</u>	<u>5.500</u>	<u>10.250</u>
De aanschaffingen zijn rechtstreeks gefinancierd uit daartoe ontvangen subsidies en bijdragen die onder de baten zijn verantwoord.			
Rentebaten			
Rente-opbrengsten	<u>39</u>	<u>250</u>	<u>510</u>

OVERIGE GEGEVENS

De stichting heeft op de jaarrekening accountantsonderzoek laten doen.
De beoordelingsverklaring is hierna opgenomen.

De winst staat volgens de statuten, met in achtneming van de wettelijke bepalingen, ter beschikking van het bestuur van de stichting.

Vooruitlopend op een daartoe door het bestuur te nemen besluit luidt het voorstel aan het bestuur met betrekking tot de bestemming van het resultaat 2016 als volgt:

Resultaat toe te voegen aan de reserves	€203.
---	-------

Het voorstel van resultaatverdeling is in bijgaande balans verwerkt.